

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/17/2020
Identifikačné číslo spisu:	8812010074
Dátum vydania rozhodnutia:	15.04.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:8812010074.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného V. M. pre pokus prečinu podvodu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 15. apríla 2020 v Bratislave dovolanie obvineného podané prostredníctvom jeho obhajcu Eva Petránová Advokátska kancelária s.r.o. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 9To/41/2012-186 z 20. marca 2014 a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného V. M. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej „okresný súd“) rozsudkom, sp. zn. 12T/31/2012 z 18. júna 2012 uznal obvineného V. M. za vinného z pokusu prečinu podvodu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona („Tr. zák.“) k § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na skutkovom základe v ňom uvedenom s tým, že obvinený dňa 23. februára 2007 vo Vranove nad Topľou uzatvoril s poškodenou A.. H. P. fiktívnu zmluvu o pôžičke na sumu 400.000,- Sk zabezpečenú dodatkom k zmluve o zabezpečovacom prevode práva k rodinnému domu č. 1837/23, zapísaného na LV č. 67, katastrálneho územia Hencovce, okr. Vranov nad Topľou zo dňa 22. februára 2007, ktorou si chcel zabezpečiť prevod práva k rodinnému domu č. 1837/23 zapísaného na LV č. 67 v katastrálnom území Hencovce, okr. Vranov nad Topľou v prípade neúspešného súdneho sporu o neplatnosť určenia zmluvy o pôžičke na sumu 100.000,- Sk zabezpečenú zabezpečovacím prevodom práva k rodinnému domu č. XXXX/XX zapísaného na LV č. XX v katastrálnom území P., okr. Y. nad V. vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4C/113/2010, čím by takto v prípade uspokojenia si svojej pohľadávky vo výške 400.000,- Sk na základe dodatku k zmluve o zabezpečovacom prevode práva týkajúceho sa zmluvy o pôžičke zo dňa 23. februára 2007 vo výške 400.000,- Sk spôsobil poškodenej A.. H. P. škodu predajom uvedenej nehnuteľnosti vo výške najmenej 18.964,48 eur (571.324,- Sk).

Za to okresný súd obvinenému uložil podľa § 221 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorého výkon bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a § 50 ods. 1

Tr. zák. podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku („Tr. por.“) bola poškodená A. H. P. s nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Prešove (ďalej „krajský súd“) rozsudkom, č. k. 9To/41/2012-186 z 20. marca 2014 podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvinenému V. M. uložil podľa § 221 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorého výkon bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. Obvinenému bol podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. uložený aj peňažný trest 1.000 eur a podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad úmyselného zmarenia jeho výkonu náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace. Zároveň bol podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušený vo výroku o treste rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 1T/79/2004 z 5. septembra 2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2To/4/2014 z 13. februára 2014, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozhodnutiu podal 26. júna 2017 dovolanie obvinený V. M. prostredníctvom obhajcu Eva Petránová Advokátska kancelária s.r.o., Puškinova 16, Prešov (v súčasnosti PETRÁN A PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA s.r.o.), č. l. 210-215. V dovolaní uviedol, že podáva dovolanie v prospech obvineného, a to z dôvodov § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., pretože rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia a § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., pretože bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa s tým, že obvinený navrhol zrušiť rozhodnutia krajského súdu aj okresného súdu uvedené vyššie a vec vrátiť okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Obvinený v dovolaní namietol nasledujúce základné skutočnosti:

- okresný súd a krajský súd vo svojich rozhodnutiach pochybne zistený skutkový stav nesprávne právne posúdili, bola porušená zásada prezumpcie nevinoty a je nevyhnutné, aby vina obvineného bola bez akýchkoľvek pochybností preukázaná a v prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností o tom, či sa obvinený dopustil skutku, je potrebné tieto vykladať v jeho prospech,
- okresný súd založil svoje rozhodnutie na domnienkach a nepodložených právnych názoroch a rozhodol na základe skutkového stavu, ktorý nebol zistený v takej miere, aby umožňoval súdu subsumovať konanie obvineného pod konkrétnu skutkovú podstatu trestného činu, ďalej dovolateľ poukazuje na jednotlivé dôkazy a skutočnosti uvádzané v odôvodnení rozsudku okresného súdu s tým, že dovolateľ ich hodnotí nasledovne: ide o subjektívne posúdenie skutkového stavu, skutočnosť vyznieva nepresvedčivo, účtovníctvo obvineného nebolo možné považovať za dôkaz preukazujúci objektívnu nemožnosť obvineného poskytnúť poškodenej predmetnú pôžičku, súd hodnotí dôkazy a všetky zistené skutočnosti v neprospech obvineného, ak súd chcel vyhodnotiť dôkaz ako nepravdivý, musel mať túto skutočnosť jednoznačne preukázanú, ide o právnu chybu na strane súdu, postup súdu sa javí ako inkvizitický, obvinený žiadal súd, aby mu jednoznačne odpovedal, na základe čoho dospel k záveru, že dotknutý podpis bol sfaľovaný a okresný súd a krajský súd prijal tento záver bez náležitého odôvodnenia a preukázanie falšovania podpisu ponechal iba na svojej úvahe, ohľadom vystaveného pokladničného dokladu formálne chyby na ňom nemôžu preukazovať, že obvinený neposkytol poškodenej finančné prostriedky a súd hodnotí dôkazy výsostne proti obvinenému, súd nesprávne právne posúdil svedeckú výpoveď, súd mal za to, že obvinený konal ľstlivo, ale žiadnym spôsobom neuvádza, v čom mala táto spočívať,
- obvinený predložil poštový poukaz - potvrdenie o zaslaní sumy 3.350 eur dňa 28. januára 2015 A. H. P. adresátovi V. M. s tým, že podľa dovolateľa ide o vrátenie pôžičky obvinenému v časti sumy vo výške 3.350 eur a potvrdilo sa, že zmluva o pôžičke bola uzavretá platne a finančné prostriedky od obvineného boli prevzaté.

K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou písomným podaním z 30. mája 2019 (č. l. 226-227) s tým, že navrhol dovolaciemu súdu dovolanie odmietnuť

podľa § 382 písm. c) Tr. por. Prokurátor uviedol, že okresný súd postupoval tak, že bol zistený skutkový stav, ktorý nespochybňujú ani skutočnosti uvádzané obvineným v dovolaní, ktoré predstavujú iba ním vyslovené názory na závery súdom hodnotených dôkazov a nemožno ich brať ako nové dôkazy, ktoré by čo i len sponchyňovali dôkazy, o ktoré sa okresný súd oprel pri svojom rozhodnutí, v ktorom podrobne rozobral jednotlivé dôkazy, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní a skutočnosti vyplývajúce z týchto dôkazov obsiahol v odôvodnení svojho rozsudku, s ktorým sa plne stotožnil aj krajský súd. K predloženému pokladničnému dokladu ohľadom zaplatenia sumy 3.350 eur uviedol, že tento doklad vôbec nepotvrdzuje, že ide o splátku údajnej dotknutej pôžičky. Prokurátor napokon uviedol, že sa stotožňuje s právnou kvalifikáciou konania obvineného a s uloženým trestom v dotknutých meritórnych rozhodnutiach.

Splnomocnenec poškodeného JUDr. Ing. Michal Plenta písomným podaním zo 7. októbra 2019 nazvaným „Výjadrenie k podaniu Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou zo dňa 30. mája 2019" (č. l. 231-239) súhlasil s vyjadrením a návrhom uvedenej okresnej prokuratúry, aby bolo podané dovolanie obvineného odmietnuté podľa § 382 písm. c) Tr. por., pričom k predloženému poštovému poukazu na sumu 3.350 eur z 28. januára 2015 uviedol, že táto suma sa týkala inej pôžičky, nie údajnej pôžičky vo výške 400.000 Sk, ktorú považovala poškodená vždy a od samého začiatku za neplatnú (k tomu predložil rozsudok Krajského súdu v Prešove, č. k. 2Co/40/2018-308 z 11. júla 2018, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 4C/113/2010-265 vo výroku o určení neplatnosti zmluvy o pôžičke z 23. februára 2007 vo výške 400.000 Sk a vo výroku o určení, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XX k. ú. P. patria do dedičstva zomrelej A. H. P.) a išlo o vysporiadanie pôžičky vo výške 100.000 Sk z 22. februára 2007, o čom bol uzatvorený zmier schválený okresným súdom, k čomu predložil uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 4C/113/2010 z 29. októbra 2018.

Spisový materiál spolu s dovolaním bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej „Najvyšší súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní až dňa 3. marca 2020. Zo spisu pritom vyplýva, že dôvodom vzniku priesťahov bola primárne tá skutočnosť, že v období od podania dovolania až do 18. marca 2019, kedy bol daný pokyn predsedníčkou senátu okresného súdu na doručenie rovnopisu dovolania ostatným stranám, nebol ohľadom podaného dovolania urobený okresným súdom žiadny úkon.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i) a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmieta dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 <..

Po predložení veci Najvyšší súd ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože nie sú splnené namietané dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Tr. por.

Najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por. a dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolateľom neuvedených dôvodov (§ 374 Tr. por., § 385 Tr. por.). Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúmava v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a povinnosť obsahovo namietat' skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Tr. por.). Pritom obsah konkrétne uplatnených námietok a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V opačnom prípade, ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Dovolací súd ku konkrétnym obvineným uplatneným dôvodom dovolania uvádza nasledujúce skutočnosti.

Obvineným uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. vyžaduje, aby bol buď trest uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa. Obvinenému bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 roka so skúšobnou dobou 2 roky a peňažný trest vo výmere 1.000 eur s náhradným trestom odňatia slobody vo výmere 4 mesiace pre prípad jeho úmyselného zmarenia. Obvinenému bol ukladaný trest pre čin podvodu podľa § 221 ods. 2 Tr. zák. a pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 3 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005, v oboch prípadoch so zákonom ustanovenou trestnou sadzbou trestu odňatia slobody 1 až 5 rokov, pričom podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. pri povolení podmienenečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody určí súd skúšobnú dobu na 1 rok až 5 rokov a podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. môže súd uložiť peňažný trest od 160 eur do 331.930 eur páchatelovi úmyselného trestného činu, ktorým získal alebo sa snažil získať majetkový prospech. Z uvedeného prehľadu vyplýva, že obvinenému bol uložený trest v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe a taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin pripúšťa, takže tento uplatnený dovolací dôvod nie je splnený a obvinený navyše ani neuviedol bližšie okrem všeobecného uvedenia tohto dôvodu, v čom mal byť tento dovolací dôvod naplnený.

Pre obvineným uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je nutné zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia. Zároveň však podľa vyššie citovanej zákonnej dikcie tohto ustanovenia dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať a meniť. Teda dovolanie v tomto prípade neslúži na prípadnú revíziu skutkových zistení vykonaných súdom prvého stupňa a odvolacím súdom (to je možné len v prípade dovolania podaného ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.). Pokiaľ obvinený v tejto súvislosti poukazuje, že okresný súd a krajský súd v pôvodnom konaní riadne nezistili skutkový stav, porušili zásadu prezumpcie nevinu, nerešpektovali zásadu v pochybnostiach postupovať v prospech obvineného, nesprávne zistili skutkový stav a vyhodnotili dôkaznú situáciu poukázaním na konkrétne dôkazy, tak uvedené sa práve týka skutkového stavu zisteného v pôvodnom konaní, ktorý však dovolací súd v prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nemôže v tomto smere skúmať, meniť ani hodnotiť

(skutkový stav je vždy výsledkom hodnotenia vykonaného dokazovania). Zistený skutkový stav môže dovolací súd posudzovať len z pohľadu jeho nesprávneho právneho posúdenia alebo nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia, resp. právneho predpisu (ak má priamy vzťah k právnemu posúdeniu skutku), a teda vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku meritórneho rozhodnutia môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie však námietky skutkové (primerane k tomu R 3/2011, R 47/2014-II., R 14/2015-III.). V tomto prípade však obvinený v rozpore s uvedeným uplatňuje práve námietky charakteru skutkového, ktoré nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a teda ani tento namietaný dôvod dovolania nebol preukázaný a dovolací súd nezistil, že by skutková veta meritórneho rozhodnutia nezodpovedala jej právnemu posúdeniu.

Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že obvinený v dovolaní síce poukazuje, že z rozsudku okresného súdu vyplýva, že obvinený mal konať ľst'ou bez toho, aby uviedol, v čom mala spočívať, k čomu však dovolací súd uvádza, že podľa právnej kvalifikácie skutku obvinený nebol odsúdený, že skutok spáchal závažnejším spôsobom konania - ľst'ou podľa § 221 ods. 3 písm. c) Tr. zák. s použitím § 138 písm. f) Tr. zák., takže táto dovolacia námietka je z pohľadu uplatneného dovolacieho dôvodu irelevantná. Rovnako tak musel dovolací súd posúdiť vyjadrenie dovolateľa k ním predloženého poštovému poukazu ohľadom zaslania sumy 3.350 eur poškodenou obvinenému, ktoré je iba jeho subjektívnym posudzovaním dotknutej skutočnosti, že malo ísť o vrátenie časti pôžičky na sumu 400.000 Sk, čo je v rozpore so súdom schváleným zmierom uzavretým medzi obvineným a poškodeným podľa uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 4C/113/2010 z 29. októbra 2018, podľa ktorého išlo o zaplatenie pôžičky poškodenou ohľadom zmluvy o pôžičke na sumu 100.000 Sk z 22. februára 2007.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd zistil, že podaným dovolaním nebol splnený žiadny z uplatnených dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto na neverejnom zasadnutí podané dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.